

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

**HOTĂRÂREA nr. 4 din
20.01.2021**

Dosar nr.: 194/2020

Petiția nr.: 1453/17.03.2020

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC)

Reclamați: Biblioteca Orășenească Băile Tușnad Harghita
U.A.T. Băile Tușnad

Obiect: publicarea informațiilor de interes public doar în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC) – adresa de corespondență în Str. Principală nr. 7, localitatea Vâlcele, județ Covasna

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Biblioteca Orășenească Băile Tușnad Harghita - Strada Olt nr. 83, Băile Tușnad, județ Harghita
U.A.T. Băile Tușnad

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Site-ul web al bibliotecii orășenești conține informații de interes public doar în limba maghiară

III. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 2506/04.05.2020 și 1853/04.05.2020, au fost citate părțile și, din cauza contextului epidemiologic și a stării de urgență instituită, s-a solicitat un punct de vedere în temeiul principiului inversării sarcinii probei.

4. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. Petenta reclamă caracterul discriminatoriu la adresa cetățenilor români nevorbitori ai limbii maghiare prin prezența conținutului site-ului Bibliotecii orășenești Băile Tușnad, județul Harghita, care funcționează la adresa <https://bibliotusnad.blogspot.com>, fiind o instituție publică de cultură aflată în subordinea Primăriei Băile Tușnad, găzduiește informații redactate exclusiv în limba maghiară.
6. Petentul precizează că pagina de internet a Bibliotecii orășenești Băile Tușnad, <https://bibliotusnad.blogspot.com/>, are un meniu în limba română însă acesta este doar „de formă”, în realitate toate informațiile de interes public fiind publicate pe pagina instituției exclusiv în limba maghiară.

Sușinerile reclamațiilor:

7. Reclamatul a clarificat faptul că biblioteca orășenească Băile Tușnad este o bibliotecă publică în subordinea Primăriei orașului Băile Tușnad. Biblioteca nu are director, nici responsabil de bibliotecă, are doar un singur post de bibliotecar.
8. Reclamatul precizează că, potrivit prevederilor Legii 334/2002, Biblioteca orășenească Băile Tușnad este pusă, în primul rând, în slujba comunității locale dar, aceasta fiind stațiune, stă și la dispoziția turiștilor. Utilizatorii din rândul turiștilor dețin dreptul de a împrumuta cărți pe perioada șederii. Toți utilizatorii au drepturi egale în utilizarea bibliotecii, sunt serviți cu amabilitate fără deosebire de naționalitate, de rasă, etnie, religie, apartenență politică. Utilizatorii bibliotecii de orice naționalitate care apelează la serviciile bibliotecii (lectură, împrumut, acces la internet) sunt serviți cu amabilitate, fără vreo deosebire.
9. Un argument adus în privința nediscriminării de către reclamat este acela că la achiziția de documente din anul 2018, din suma totală alocată de Primărie au fost achiziționate cărți inclusiv în limba română, 64 de volume, de altfel 65 % din fondul total de documente este în limba română.
10. Reclamatul precizează că mediul virtual, blogul, este doar o completare a ”întâlnirilor” cu utilizatorii potențiali, contactul direct nu poate fi înlocuit cu altceva, în nici un caz printr-un blog (de tip jurnal), care se referă doar la o secvență aparte din activitatea de bază.
11. Biblioteca orășenească Băile Tușnad, aflată în subordinea Primăriei Băile Tușnad, administrează blogul (jurnal de însemnări) care funcționează la adresa bibliotusnad.blogspot.com, dar nu este sediul virtual al bibliotecii.
12. Reclamatul aduce clarificări privind conținutul blogului, susținând că acesta are un conținut foarte redus de informații publice, arhivează însemnările unor activități propriu zise. Activitățile sunt derulate cu grupuri-țintă, majoritatea activităților fiind axate către educarea tinerei generații, grupa de vârstă între 3-14 ani, din rândul preșcolarilor și elevilor, care frecventează grădinița și școala în limba de predare maghiară (este adaptat la nr. populației locale în procent distribuit după naționalitate și limbă).
13. Funcția blogului este mai degrabă de stocare a materialelor audio vizuale, fiind un instrument de lucru pentru documentarea evidențelor în acest sens.

14. Majoritatea însemnărilor sunt redactate în limba maghiară dar nu "exclusiv în limba maghiară" după cum formulează reclamantul (sunt extrase texte redactate în limba română, care se regăsesc în anexă).
15. Reclamatul precizează faptul că afirmația petentului se bazează pe analiza uni singure pagini care conține meniul și cele două însemnări din anul curent. În fapt arhiva blogului conține mai mult de 100 de însemnări pe parcurs a 10 ani, din 2010 până în 2020.
16. Meniul este mai degrabă de formă, nu a fost actualizat din 2014 (meniul a fost redactat de un voluntar, de altfel și administrarea blogului este o muncă voluntară din partea bibliotecarului.
17. Din cele șapte meniuri două sunt fără texte (fotografii, videoclipuri), care se înțeleg de la sine. În acest fel singurul meniu, care nu conține informații în limba română este meniul "Documente", care a fost exemplificată de petent.
18. Reclamatul susține faptul că până în momentul depunerii punctului de vedere, nu au fost semnalate păreri în nici un sens, deși eventualele utilizatori care aveau ceva probleme, aveau posibilitatea de a se adresa direct.

V. Motivele de fapt și de drept

19. În fapt, Colegiul director reține că informațiile din cuprinsul paginii online atribuită ca fiind a utilizatorului Bibliotecii orașenească Băile Tușnad, nu toate informațiile de interes public sunt prezentate bilingv, fiind publicate cu precădere în limba maghiară.
20. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.
21. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

22. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

23. Reținând definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, în coroborare cu aspectele de mai sus, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit în funcție de apartenența lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

24. Potrivit art. 10 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: (...) h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.

25. Colegiul director ia act de susținerile părților, de punctele de vedere exprimate de acestea raportat la obiectul petiției, în sensul că se reclamă conținutul paginii de online a bibliotecii publicată cu precădere în limba maghiară ca fiind discriminatoriu la adresa celorlalte comunități, necunoscătoare a limbii maghiare. Pagina de online a reclamatului, fiind redactată în limba maghiară, condiționează accesul la informații de interes public despre activitatea bibliotecii, de cunoaștere a limbii maghiare.

26. Pagina online constituie un spațiu virtual susceptibil de a fi vizualizat de către mai mulți utilizatori și, din acest motiv, informația publicată capătă un caracter public. Platformele de tip blogspot sunt un spațiu public și nu un spațiu privat, comparabil cu o cutie poștală electronică (e-mail). Cutia poștală electronică poate gestiona controlul informației transmise, în schimb platforma blogspot este un spațiu de expresie publică și planetară.

27. Prin urmare, Colegiul director reține că există un tratament diferențiat între cetățenii de etnie maghiară și cei de etnie română, acest tratament are la bază etnia și limba, criterii de

discriminare, efectul generat constă în restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege, respectiv a dreptului de a avea acces la informații cu caracter public, și tratamentul diferențiat nu este justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acestui scop nu sunt adecvate și necesare.

28. Colegiul director apreciază că este necesar să se asigure accesul la informațiile de interes public în condiții egale, prin asigurarea conținutului și în limba maghiară, conform prevederilor prevederile Legii nr. 251/2001.

29. Colegiul director se pronunță în sensul utilității găsirii și aplicării celor mai bune măsuri care să conducă la respectarea tuturor drepturilor garantate de Constituția României și de celelalte prevederi legale, cu mențiunea că acestea nu se exclud unele pe altele, ci trebuie respectate și aplicate în mod unitar de către toți cetățenii României și de instituțiile statului.

30. Colegiul director a ținut seama și de faptul că, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, autoritățile și instituțiile publice (inclusiv cele subordonate), sunt obligate să respecte prevederile Legii nr. 251/2001.

31. Prevederile Legii nr. 251/2001 a administrației publice locale, include ca măsură de protecție pentru minoritățile naționale, în baza unuia dintre principiile Cartei europene a limbilor și regionale sau minoritare, ca statul și autoritățile locale să permită utilizarea limbilor minoritare în toate sectoarele vieții publice, acolo unde ponderea minorităților naționale este de peste 20% din numărul locuitorilor.

32. Astfel, fiind o măsură de protecție, aceasta ar trebui să încurajeze utilizarea limbii materne în comunitățile minorităților naționale. Din acest considerent, Colegiul director subliniază faptul că obligativitatea traducerii bilingve se referă la informațiile de interes public, din nevoia asigurării dreptului de acces la informațiile de interes public. Din acest motiv, Colegiul director solicită atenție asupra căror elemente, tip de informație se solicită traducerea. În alte condiții, cerința de traducere a textelor este disproporționată cu scopul urmărit, cel al utilizării limbii materne de către minoritățile naționale, ca măsură de protecție. Cu titlu de exemplu, Colegiul director precizează că anunțuri de angajare, afișarea programului bibliotecii, activitatea bibliotecii reprezintă informații de interes public.

33. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. h) din O.G nr.137/2000, republicată.

34. Colegiul director recomandă părții reclamate să remedieze situația constatată, respectiv să asigure liberul acces la informațiile de interes public, al tuturor cetățenilor, indiferent de limbă, la toate informațiile de interes public.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin 1 și art. 10 lit h O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată;
2. Sancționarea părților reclamate cu avertisment;
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII.Calea de atac și termenul în care se poate exercita: Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 20.01.2021 au fost:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru
Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Data redactării: 21.01.2021

M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.